

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

40M

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie mk 1200, z odnośzeniem do domu mk 1300, zamiejscowa mk 1300, zagranicą mk 1.600.

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Nr. 207. — Rok V.

Kraków, wtorek 1 sierpnia 1922 r.

Red. naczelny KRZYWY ANTONI

Karkołomne zdjęcie filmowe.



Technika kinowa posługuje się coraz to niezwykleszemi środkami, byle pobudzić zainteresowanie publiczności sensacyjnymi zdjęciami: onegdaj w Wiedniu odbyło się w nader trudnych warunkach zdjęcie dla cyrkowego filmu na szczycie znanej „karuzeli“, wysokiej na kilkadziesiąt metrów. Artyści i operator wydrapali się na sam szczyt tej „budowli“ i tu dokonano pomyślnie karkołomnego zdjęcia, które niebawem podziwiać będą mogli niakawi hwywały kinowi. ~~przez~~ skóra ścierpnie im na samą myśl o wykonywaniu sztuczek akrobatycznych na takiej wysokości.

Anglia w pogotowiu.

London. (PAT. WBK.) Drugi batalion pułku Royal Sussex na Malcie znajduje się w pogotowiu, aby mógł ewentualnie odejść do Konstantynopola.

Rewolucja gabinetowa we Włoszech.

(Coś tak jak w Polsce).

Do najważniejszych wydarzeń politycznych ostatniego tygodnia należy niewątpliwie nowy kryzys gabinetowy we Włoszech. Aczkolwiek wybuchł on dosyć nagle, nie był jednk całkowicie niespodziewany, gdyż od pierwszej chwili powołania kompromisowego gabinetu de Facy, trudno było wróżyć rządowi jego trwałość i siłę. W gruncie rzeczy obecne przesilenie gabinetowe jest tylko nowem świadectwem, iż dzisiejsze stosunki wewnętrzne we Włoszech nie są bynajmniej skonsolidowane, a kryzys gabinetowy jest właściwie tylko odbłaskiem głębszego kryzysu wewnętrznego, który Włochy współczesne przeżywają.

Kryzys ten datuje się od chwili podpisania Traktatu Wersalskiego. Traktat ten nie zapewnił Włochom tych korzyści, jakich mogły się na podstawie swego wysiłku wojennego spodziewać. Nawet sprawa Fiume, do którego cały naród włoski, z uczuciowego punktu widzenia, ogromną przywiązał wagę, nie została w myśl żądań włoskich rozstrzygnięta. Adwatyk nie stał się dla Włoch „morzem wewnętrznym“ — „mare nostrum“, o którym patryoci włoscy marzyli — przeciwnie na wschodnim jego brzegu powstało państwo nowe, wobec Włoch raczej nieufne i nieprzyjazne, a posiadające w sobie zarodki wielkiej siły — Królestwo Jugosłowiańskie.

Te niepowodzenia polityczne, w związku z powszechnym powojennym kryzysem gospodarczym, sprawiły, iż w opinii publicznej we Włoszech zaczęły brać górę te kierunki, które poprzednio, podczas wojny, przeciwstawiały się hasłom „walki aż do zupełnego zwycięstwa“. Wykładnikiem przewagi tych kierunków był gabinet Nittiego, w polityce zagranicznej germanofilski, w polityce wewnętrznej zaś słaby i niezdecydowany.

W tych warunkach, w sposób wprost zastraszający, zaczął szerzyć się we Włoszech komunizm. Czynniki rządowe nie czuły w sobie dość siły, aby móc z całą energią przeciwstawić się prądom rozkładowym. Ta słabość rządu w zwalczaniu komunizmu, spowodować musiała z konieczności reakcję wśród samego społeczeństwa. Na gwałty komunistów „fascisti“ postanowili odpowiadać gwałtami, nie lękając się rozlewu krwi, i nie cofając się przed wywoływaniem zaburzeń.

Wkrótce „fascisti“, których kadry stanowią niemal wyłącznie zdemobilizowani oficerowie i żołnierze stali się w życiu wewnętrznym Włoch ogromną siłą. Wystąpiwszy przy wyborach do parlamentu, jako nowa odrębna partya polityczna, zdołali oni przeprowadzić cały szereg swych kandydatów, mimo to jednak nie wyrzekli się dalszego stosowania teroru, jako środka walki politycznej.

Rząd de Facy, który nastąpił po upadku gabinetu Nittiego, pragnął w walce między komunistami i fascistami zajmować stanowisko neutralne. Oczywiście, takie stanowisko przyczyniało się tylko do zwiększenia anarchii i rozpętania coraz groźniejszej wojny domowej. Gdy zaś — po nieudanej konferencji Genueskiej i niepowodzeniu misji Schanzerera w Paryżu i w Londynie — także w dziedzinie polityki zagranicznej rząd de Facy nie mógł pochlubić się dodatnimi wynika-

Grecja rozpoczyna marsz na Konstantynopol.

Paryż. (PAT. Havas) W nocy przesłanej rządowi sprzymierzonym rząd grecki oświadcza, że zajęcie Konstantynopola jest jedynym środkiem mogącym przyspieszyć zawarcie pokoju, wobec czego domaga się, aby państwa sprzymierzone udzieliły dowódcy wojsk sojusznicych w Kon-

stantynopolu instrukcyj nie sprzeciwiania się akcji wojsk greckich.

Nota zaznacza, że Grecya zamierza działać jedynie w całkowitem porozumieniu z państwami sprzymierzonymi. Rząd francuski niezwłocznie udzielił odmownej odpowiedzi.

Koncentracja wojsk greckich

Bordeaux. (PAT. Polradio). Donoszą, że plan Grecyi wchodzi w stadium urzeczywistnienia. Grecya koncentruje 25.000 wojska na północ od Sywliji. W Rodosto wojska greckie wylądowują w dalszym ciągu.

Ataki greckie na froncie m. Azji w okolicy Tszall zostały odparte z wielkimi stratami.

Berlin. (PAT.) „Berl. Tagblatt“ donosi z Adryanopola: W Adryanopolu i całej Tracji dają się zauważyć w ostatnim czasie wielkie woj-

skowa przygotowania. Rząd grecki w ostatnim czasie kilkakrotnie oświadczył, że walka między Grecyą a Turcyą musi być nieodwołalnie rozegrana. Panuje powszechne przekonanie, że obecne ruchy wojsk mają na celu rozstrzygnięcie wojenne kwestyj wschodnich. Grecya chwytła się rozstrzygnięcia za pośrednictwem armii ponieważ dyplomacya do tej pory nie zdołała załatwić kwestyi wschodu.

Odmowna odpowiedź sprzymierzonych

Paryż. (PAT.) „Petit Parisien“ pisze: Koncentracja wojsk greckich mogła nasuwać przypuszczenie, że Grecya pragnęła zająć Konstantynopol, który znajduje się w rękach wojsk sprzymierzonych. Sprawa wyjaśniła się wczoraj, gdy charge d'affaires Grecyi w Paryżu złożył notę.

Jak to było do przewidzenia rząd francuski odpowiedział niezwłocznie na notę grecką, iż podobnego upoważnienia nie będzie mógł udzielić. Należy przypuszczać, że podobnej odpowiedzi udzieli Grecyi rządy angielski i włoski.

mi swej pracy — chwile jego były już policzone.

Podczas dyskusji nad expose rządowym zarówno socjaliści, jak i „fasciści” wypowiedzieli się przeciwko dotychczasowej polityce. Socjaliści za rzucali rządowi, iż nie potrafi bronić swobody przekonań przeciwko terrorowi ze strony „fascistów”, natomiast młody przywódca „fascystów”, Mussolini, oświadczył, iż rząd de Facty posiada za mało energii i siły, aby mógł sprostać obecnej sytuacji. Także katolicka partya „Popolari” wypowiedziała się przeciwko rządowi.

W głosowaniu, większością 288 głosów przeciwko 103, udzielono votum nieufności dla gabinetu de Facty, wobec czego cały gabinet natychmiast podał się do dymisji.

Kryzys parlamentarny, spowodowany upadkiem gabinetu de Facty, trudny jest do rozwiązania z tego powodu, iż stronnictwa, które go wywołały nie stanowią większości jednolitej, zdolnej do ujęcia władzy w swoje ręce.

Trzeba będzie wielu wysiłków ze strony wszystkich patryotycznie usposobionych czynników, aby stworzyć rząd silny i zdecydowany, który zdołałby uchronić kraj od tej anarchii.

Patryotyzm jednak i rozum polityczny są we Włoszech większe niż w Polsce. Oto wedle ostatnich depesz nawet masoni i klerykali podają sobie ręce ażeby wspólnie utworzyć większość i obronić kraj przed rewolucją komunistyczną. Wzorem zaś dla wszystkich naczelników państw jest król włoski Emanuel III, który nie bawi się w politykę, nie jest stronniczy, natomiast słuchających polityków i stara się stworzyć rząd trzymający się ściśle tyczeń większości bez względu na to czy jest lewica czy prawica.

Niestety jakże inaczej jest u nas.

Turati bierze udział w rządzie

Rzym, (PAT). Havas. Turatti zdał wczoraj wieczorem przed nac. komitetem partii socjal. sprawozdanie z konferencji, jaką odbył z królem. Socjaliści są skłonni wziąć udział w rządzie o charakterze szczerze demokratycznym. W razie, gdyby ich udział w rządzie nie był uważany za wskazany, socjaliści zażądają utworzenia takiego gabinetu, z którego byłyby wyłączone żywioły konserwatywne. Tego rodzaju rząd socjaliści byłby skłonni jak najenergiczniej poprzeć. Wreszcie uznano, że obecność przedstawicieli prawicy i socjalistów w jednym gabinecie jest niemożliwa. Turatti oświadczył, iż zaproponował królowi kandydaturę Orlanda i de Nicoli, którzyby byli w stanie utworzyć gabinet szczerze demokratyczny.

Rzym, (PAT). Przyjmując Orlanda, któł zapytał go, czy nie mógłby utworzyć gabinetu w porozumieniu z przewodniczącym izby de Nicola. Orlando dąży do utworzenia gabinetu pacyfikacji, pragnąc pozyskać do niego zarówno socjalistów, jak i demokratów ludowych i przedstawicieli prawicy.

Jak donosi „Tribuna”, Orlanda zamierza dokonać próby utworzenia gabinetu z udziałem przywódcy fascistów Mussoliniego i przywódcy socjalistów Turatiego.

De Valera uciekł do Ameryki.

Londyn (PAT. Radio). Gazety nowojorskie donoszą, że De Valera opuścił potajemnie Irlandię i znajduje się w drodze do Ameryki.

Znów rozruchy w Indjach.

Bordaux (PAT. Polradio). W Indjach angielskich powstało nowe ognisko wrznięcia. W mieście Digry, w prowincji Sind, zburzono i zrabowano budynek zarządu policji, oraz kilka innych gmachów i składów. W starciu, wynikiem między policją a rabującymi, zginęło 13 osób, zrabowano 200.000 funtów szterlingów.

Chwila bieżąca.

Kraków, dnia 31. lipca 1922.

Wycieczka duńska w Krakowie.

(ch) Jak to już w sobotę donosiliśmy, przybyła do naszego miasta wycieczka Duńczyków, złożona z 27 osób. W skład jej wchodzi kilkunastu studentów i studentek uniwersytetu i politechniki kopenhaskiej, iakoż kilka wybitnych osób ze świata naukowego i dziennikarskiego, między innymi adwokat H. F. Ulrichsen, prezydent duńskiego związku studenckiego, iakoż kierownik obecnej wycieczki, dr phil. V. Christensen, bibliotekarz miejskiej biblioteki kopenhaskiej, dr Axel

Therp, adwokat, dr Salomonson, sekretarz sądu państwowego, dr Vorslund Kiber, nadworny artysta.

Pierwszy dzień pobytu, t. j. w niedzielę, poświęcony był wyłącznie na ogólne zwiedzenie Krakowa. Wyruszone przy współudziale przydzielonych w charakterze przewodników kilku studentów uniwersytetu na wiedzenie miasta.

Goście z nieklamany podziwem wyrażali swe uznanie dla piękności Krakowa, twierdząc, iż Kraków robi na nich o wiele lepsze wrażenie niż Praga, z której właśnie przybywają.

Przedpołudniem zwiedzono również Muzeum Narodowe, oraz kilka kościołów. Popołudniem wyruszone znów samochodem nad Wisłę i tu z nad brzegów obserwowano pierwszy wyścig pływacki „Wpław przez Kraków”. Wyścig ten wywarł bardzo dodatnie wrażenie na Duńczykach, zamilowanych w tego rodzaju widowiskach. Po wyścigach udano się na Kopiec Kościuszki, skąd goście podziwiali panoramę Krakowa, poczem pojechali do Tow. strzeleckiego.

Tutaj przybyłych gości przywitani dr Gluziński, p. Fenz i dr Schneider. — Nastąpiło zwiedzenie strzelnicy, poczem każdy z uczestników wziął udział w strzelaniu do upatrzono celu. Wieczorem obecni byli na przedstawieniu „Fausta” w teatrze miejskim.

W dniu dzisiejszym goście zwiedzają muzeum Czartoryskich, zaś popołudniem udadzą się do kopalni we Wieliczce, a wieczorem powrócą do Krakowa i zabawią jeszcze przez dzień następny.

DYREKCJA KOLEI PAŃSTWOWYCH zawiadamia, że z dniem 1 sierpnia uruchomiona będzie oprócz pociągów pospiesznych Nr. 409 i 410 z Krakowa do Poznania, także jedna para pociągów osobowych również z Krakowa do Poznania i z powrotem, które przechodzić będą przez Katowice, Lubliniec, Kluczbork i niemiecki Górny Śląsk. Odjazd z Krakowa 10.45 rano, przyjazd do Poznania 10.10 wieczorem. Odjazd z Poznania 8.35 rano, przyjazd do Krakowa 8.40 wieczorem.

ZWIĄZEK LUDOWO-NARODOWY urzęduje dziś, t. j. w poniedziałek o godz. 7 i pół wieczorem przy ul. Pijarskiej 5 (w sali Rady powiatowej) zebranie, na którym omawiać będą obecną sytuację polityczną red. Sądzewicz z Warszawy, red. Rymar i red. Krzywý. Wstęp za okazaniem legitymacji dla członków i gości przez nich wprowadzonych.

DEMONSTRACYJNY WIEC. Wczoraj odbył się o godz. 10 rano na pl. Szczepańskim demonstracyjny wiec, zwołany przez robotniczą organizację P. P. S. Miała być na nim omówiona obecna sytuacja polityczna, jednak oprócz steku banalnych frazesów zebrani nie dowiedzieli się nic nowego. Kto winien — prasa endecka — więc łuzia mu nią, wybić szyby, zdemolować lokale redakcyjne, a będzie dobrze. Taki był mniej więcej na wiecu nastrój; z placu Szczepańskiego udał się, jeśli tak można nazwać pochód na Rynek z czerwonymi sztandarami i tablicami. Wczorajszy wiec był jednym z wielu dowodów, że niewystarczają gromkie okrzyki agitatorów, gdy całe społeczeństwo ze zdziwieniem i niesmakiem patrzy na taki pochód.

NA GORĄCYM UCZYAKU przyłapano Stefana Erharda, lat 37, rodem z Bochni, gdy usiłował skraść w poczekalni III kl. na dworcu kolejowym walizkę z rzeczami wartości 70.000 mk., należącą do posterunkowego P. P. Nowaka.

SKORZYSTAŁA z nieobecności swoich chlebowców służąca Jadwiga Mendel, lat 21, rodem z Chrzanowa, która pełniła obowiązki u p. Janika przy ul. Mazowieckiej 69 i skradła na jego szkodę większą ilość garderoby i bielizny, poczem zbiegła w niewiadomym kierunku. Szkoda bardzo znaczna.

WŁAMAŁ SIĘ nieznanym sprawcą do mieszkania Salomei Langier przy ul. Starowiśniej 40 i skradł garderobę i biżuterię łącznej wartości 200.000 mk. na szkodę Dawida Schreiber'a.

Z TEATROW.

OPERA W TEATRZE IM. SŁOWACKIEGO. Stanisław Gruszczyński, fenomenalny tenor, wystąpi jeszcze dziś w poniedziałek w operze „Trubadur” i jutro we wtorek w „Cavallerii” i „Pajacachi” poraz ostatni żegnając Kraków, w którym doznał tak entuzjastycznego przyjęcia od naszej publiczności.

OPERETKA PRZY UL. RAISKIEJ. Czarująca operetka „Piękna mama”, zwabiająca ciągle ogromne rzesze słuchaczy, daną będzie jeszcze dziś poraz ostatni z udziałem zespołu B. Bronowskiego, który rozwesela naszą publiczność żywym humorem i dowcipem, budzącym entuzjazm. Przeto ostatnią sposobność zobaczenia tej operetki, nieowiaż zespół operetkowy udaje się na miesięczny urlop letni.

KĄŻDY

KTO pragnie wiedzy, TEN prenumeruje „PRZEGLĄD ŚWIATOWY”, największe w Polsce, ilustrowane czasopismo, poświęcone wiadomościom wszechstronnym. Wychodzi 15-go każdego miesiąca. Bezpłatne premie: „Ilustrowana Encyklopedia Podręczna” i pięć powieściowych dodatków. — Prenumerata półroczna 2500 marek, prenumerata roczna 5000 marek. Egzemplarzy okazowych nie wysyła się. Redakcja i Administracja „PRZEGLĄDU ŚWIATOWEGO”: Warszawa, Sienna 23.

„ILUSTRACJA”

najtańsze ilustrowane czasopismo w Polsce

wraz z bezpłatnym dodatkiem „Sportowiec Zagraniczny”. — Numer pojedynczy 50 marek. — Do nabycia wszędzie. — Prenumerata roczna 500 marek, — półroczna 250 marek. — Redakcja i administracja: Warszawa, ul. Sienna 23.

Co się tyczy względem tego, co i owszem, to można zaprenumerować sobie „ŚMIECH”, znane huraganowo-humorystyczne piśmiódzeczko. — Wychodzi, wyłazi, albo wybiega raz w miesiączek. Prenumerata roczna 500 marek, półroczna 250 marek. Do nabycia zawsze i wszędzie, podczas pogody i deszczu. Redakcja i administracja: Warszawa, ul. Sienna 23. 4116

ZE SPORTU.

Wyścigi cyklistów i motorzystów.

Dnia 30 lipca odbyły się na torze Cracovii wyścigi cyklistów i motorzystów przy udziale zawodników krakowskich i z Soanowca.

Przebieg wyścigów przedstawił się następująco:

1. WYŚCIG OTWARCIA:

I. Przedbieg (2 okrążenia): 1. Rothwein 19 i pół sek., 2. Gnojek, 3. Nieć.

II. Przedbieg (2 okr.): 1. Chyłko 18 i pół sek., 2. Zmija, 3. Kornhauser.

III. Przedbieg (2 okr.): 1. Mikołajski 18 sek., 2. Zajęczkowski, 3. Gintol.

Final biegu otwarcia (5 okr.): 1. Rothwein 17 i pół sek., 2. Nieć 18 sek., 3) Chyłko 18 i pół.

2. WYŚCIG JUNIORÓW (5 okr.):

1. Banaś 19 i pół sek., 2. Mikołajski, 3 Chwałek.

3. I WYŚCIG MOTORÓW (10 okr.):

1. Kozak 4:26, 2. Syrek, 3. Zmija.

4. WYŚCIG „DEMI FONDE” (10 okr.):

1. Gnojek 7:30 i pół, 2. Kornhauser 7:54, 3. Stieglitz 7:54.

5. WYŚCIG ZA PROWADZENIEM MOTORÓW (25 okr.):

1. Chyłko (na motorze Zmija) 15:6, 2. Łazarzski (na motorze Rudawski) 15:51, 3. Hóche-man (na motorze Syrek) 15:55.

6. WYŚCIG GOŚCI (5 okr.):

1. Mikołajski 19 sek., 2. Chwałek 19 sek., 3. Kuzak 19 sek.

7. WYŚCIG „HANDICAP” (wyrównania) 4 okr.

1. Rothwein 2:51, 2. Stieglitz, 3. Gnojek.

8. II WYŚCIG MOTORÓW 25 okr.

1. Rudawski 11:38, 2. Syrek 11:40, 3. Kozak 11:46.

9. III BIEG MOTORÓW (HARLEYÓW) 20 okr.

1. Rudawski 9:14, 2. Miśkiewicz 9:15, 3. Czajkowski 9:36.

10. WYŚCIG „ZACHĘTY” (3 okr.)

1. Gintol 19 sek., 2. Chrzan, 3. Wójcik.

11. MATCH NAJLEPSZYCH JEŹDZCÓW DNIA 3 okr.

Zwycięcą jeździec, który dwukrotnie przerwie taśmę: Startuje Chyłko i Rothwein.

1. bieg zwycięża Rothwein, 2. bieg zwycięża Chyłko, 3. bieg zwycięża Chyłko.

Wpław przez Kraków.

Zawody pływackie „Wpław przez Kraków” sę przestrzni 3600 metrów (od klasztoru Norbertanek do trzeciego mostu) odbyły się dnia 30 br. i przyniosły zwycięstwo Ferensowi (A. Z. S.), który przebył tę przestrzeń w czasie 34 minut i 17 sek., 2) Kovacs (Jutrzenka) 18 sek. później, 3) Daszyński (A. Z. S.), 4) Orzechowski (Sokol). W zawodach pań przybyła pierwsza Mayerówna Jadwiga w czasie 34 minut 52 sek., 2) Popielówna, 3) Estreicherówna, 4) Lubieńska (wszystkie A. Z. S.).

Piłka nożna.

SPOTKANIE Z WĘGRAMI. Poznań: „Vascl” (Węgry)—„Poznań” 3:2, 2:2 (dwudniowe).

Warszawa: „Törekoes”—Reprez. Warszawy 2:1.

Jak się odbywa regulacja Wisły?

Rzeka Przemsza zupełnie uregulowana i zdatna do transportu węgla. — Prace regulacyjne na przestrzeni Oświęcim—ujście Dunajca. Usuwanie płytkich miejsc przy pomocy pogiębiarek motorowych, benzynowych i parowych. Olbrzymie koszty robót regulacyjnych. — Należy zwiększyć dotacje roczne.

(Wywiad „Gonca Krakowskiego”).

(ch) Dzięki uprzejmości Dyrekcji Państwowego Zarządu rzeki Wisły, uzyskaliśmy szereg informacji, dotyczących jej regulacji, które poniżej podajemy:

Państwowy Zarząd rzeki Wisły w Krakowie wykonuje w bieżącym roku następujące roboty:

1) Utrzymanie szlaku wodnego dla żeglugi na Przemszy (24 km.).

2) Regulację Wisły, tj. wykonanie budowli regulacyjnych żelaznych i kamiennych na przestrzeni od Oświęcimia do ujścia Dunajca w długości 100 km.

Ad 1) Przemsza, należąca do Krakowskiego Zarządu jest już w całości uregulowana i dla transportu węgla galarami k z kopalń małopolskich (Jaworzno, Bory), jakoteż z górnośląskich (Brzezinki) i sosnowickich (Niwka) zupełnie zdatną.

Z tego też powodu stara się tubiejszy Zarząd utrzymywać w należytych warunkach żeglugi na tej rzece od mostu pod Jeżorem do ujścia Wisły pod Oświęcimem przez urządzenie i utrzymywanie dróg holowniczych, wyciąganie z koryta jej sterujące dęby i konary, które są przeszkodą dla żeglugi i przez uzupełnienie i konserwowanie budowli regulacyjnych. **Załowac tylko wypada, że na Przemszy nie mogą krążyć większe parostatki (pomimo, że regulacja jest już zupełnie ukończoną), a to z powodu niskich mostów, a szczególnie mostu pod Chelmkiem, który nie tylko, że leży nisko nad powierzchnią wody, lecz posiada też gęste jarzma w korycie, tak, że żaden większy parostatek pod tym mostem nie przejedzie.**

Jest jednak nadzieja, że ten most zostanie wkrótce przebudowany i według wymogów nowoczesnej żeglugi z konstrukcją taką, któraaby w przyszłości nie stanowiła swobodnej żeglugi panowej i wtedy już nie stanie na przeszkodzie intensywnym transportom węgla drogą wodną.

Ad 2) Na przestrzeni Wisły od Krakowa do ujścia Dunajca wykonuje się roboty regulacyjne, przeważnie w miejscach, gdzie ukształtowanie jest niekorzystne podczas niskich stanów wody.

Żegluga bowiem na Wiśle przy obecnym stanie regulacji może się odbywać i odbywa się podczas normalnego stanu wody bez przeszkód, jednak przy niskim stanie, jak często panuje, nie mogą parostatki kursować z powodu tego, iż w niektórych miejscach są głębokości zanadto małe.

Celem zatem należytego wytworzenia szlaku wodnego dla żeglugi parostatkami także i podczas niskiego stanu wody, zwraca się obecnie koryto rzeki za pomocą budowli regulacyjnych w tych miejscach, w których tany szutrowo-piaszczyste i prógi podwodne, tak zwane mielizny, tworzą miejsca płytkie.

W takich miejscach parostatki o większym załadunku się nie znajdując dla siebie większej głębokości nie mogą kursować.

Zadaniem zatem Zarządu Regulacji Wisły jest

takie płytkie miejsca usunąć, co się uskutecznia za pomocą budowli regulacyjnych, które teraz są w toku.

Celem utrzymania zdatnego dla żeglugi szlaku wodnego używa się także pływających pogiębiarek motorowych, benzynowych i parowych, za pomocą których płytkie miejsca się pogłębia przez przekopanie tychże w korycie.

Tak roboty regulacyjne, jakoteż i bagrownicze wymagają przez dłuższy czas wielkiego nakładu pracy i kosztów i tem się tłumaczy, że roboty takie z natury rzeczy nie mogą być prędko przeprowadzone.

Koszta bowiem robót regulacyjnych, tj. materiałów i robocizny, są bardzo wielkie, a obecny stan finansów Państwa Polskiego nie dozwala na szybkie ukończenie robót regulacyjnych.

Gdy bowiem przed wybuchem wojny na roboty regulacyjne na powyższej przestrzeni wydawano rocznie około 1,000,000 koron (w walucie złotej), to obecnie do niedawna wyznaczona dotacja roczna na te roboty wynosiła zaledwie kilka milionów marek i dopiero w bieżącym roku uzyskano dotację, wynoszącą 40,000,000 marek (co w porównaniu z walutą złotą wynosi zaledwie 50.000 fr.), tj. właściwie 16-stą część dotacji rocznej przedwojennej.

Pomieważ Wisła może być w przyszłości bardzo użyteczną drogą wodną dla tańszego transportowania przeważnie węgla z kopalń zachodniej Małopolski jakoteż z kopalń Górnośląskich i Sosnowickich nad Przemszą położonych, przeto wszelkie wkłady złożone na uregulowanie Wisły okażą się w przyszłości bardzo ekonomiczne.

Ministerstwu Robót Publicznych jest ta rzecz wiadomą i można mieć nadzieję, że uczyni z Wisły dobrą drogę wodną, gdyż sporządza obecnie „Generalny projekt” całej Wisły w obrębie Państwa Polskiego i dąży już obecnie w miarę siły finansowej do uregulowania Wisły całej.

Regulacja części Wisły w obrębie Państwowego Zarządu rzeki Wisły w Krakowie jest bardzo ważną dla całości, gdyż właśnie w tej części leżą zagłębia węglowe skąd żegluga w pierwszym rzędzie musi być prowadzona.

Żegluga też tu istnieje w normalnych warunkach nieprzerwanie i staraniem tylko zarządu jest, aby ta żegluga mogła się odbywać też przy niskich stanach wody, co w niedalekiej przyszłości w tym odcinku rzeki uzyskać można o ile fundusze na to pozwolą.

W tym celu należałoby dotację na roboty odpowiednio podnieść, aby regulację jaknajprędzej ukończyć. Dotacja roczna musielaby być podniesioną do takiej wysokości, aby mniej więcej dorównywała przynajmniej dotacyi przedwojennej. Koszta bowiem złożone na te roboty w przyszłości się dobrze opłacą.

(Dokończenie nastąpi).

Straszne obrazy z głodującej Rosyi.



Powyższe dwie ryciny sporządzone na podstawie zdjęć fotograficznych, dokonanych przez misję amerykańską, przedstawiają szereg nieśczęśliwych ofiar błogosławionej gospodarki sowieckiej. Są tu zgrupowane obok siebie dwa kontrasty: ludzie-szkielety i ludzie opasli. Jedni i drudzy zawdzięczają swój wygląd — głodowi, który powoduje u jednych chudnięcie, u drugich puchliznę. Ryciny te lepiej niż drukowane opisy, uzmysłwiają ogrom klęski, jakiej ożarę padły miliony „wyzwolonych” obywateli czerwonej Rosyi.

Jednako gnębią swoich i obcych.

PO CERKWIACH — KOLEJ NA SYNAGOGI

Przez komisji do zbierania kosztowności ze świątyn w Piotrogradzie Bakajew zaprosił przedstawicieli żydów i zaproponował im zebranie prócz zabranych z synagog kosztowności jeszcze 310 pudów srebra.

Przedstawiciele zwrócili się z zapytaniem do Bakajewa, dlaczego żydzi jeszcze są obarczani zbieraniem kosztowności. Bakajew odpowiedział, że główna synagoga porównywana jest do soboru Kazańskiego, inne zaś do drugorzędnych cerkwi piotrogrodzkich. Wszystkie zaś synagogi żydowskie nie dają przewidzianych w preliminarzu 310 pudów srebra, co też obecnie ma być przeprowadzone.

Przedstawiciele żydowscy odmówili zebrania żadanego srebra.

Ujęcie szajki trucicieli i koniokradów.

ZŁOCZYŃCY, KTÓRZY OTRULI MICKIEWICZA

Przed kilku tygodniami w okolicach Zegrze odbywał się jarmark, na którym 4-eh młodocich ludzi, przyjechawszy bryczką, kupowali konia u gospodarza Jana Mickiewicza. Celem wypróbowania konia wyjechano na szosę, skąd Mickiewicz, ani kupcy nie wrócili. Następnego dnia znaleziono Mickiewicza w lesie zatrutego, a obok niego fiaska od wódki. Konia i wozu jego nie było. Rzekomi kupcy konia skradli a Mickiewicza otruli jakimś płynem wlanym do wódki.

Dochodzenie ujawniło, kto należał do liczby owych 4-eh trucicieli i oto nocy ubiegłej wywiadowca policyi pow. warszawskiego Bobowski zdemaskował w Grochowie jednego z nich Józefa Norka, drugiego zaś aresztowano w Warszawie, a mianowicie Wiktora Reczko. Obu odesłano w dniu wczorajszym do komendy policyi pow. pułtuskiego.

Najlepszym zawodem kobiety — małżeństwo.

Na kongresie kobiet-profeserek w Paryżu jedna z uczestniczek mówiła o różnych zawodach kobiecych, między innymi o inżynierii. Według niej, kobiety, które skończyły szkołę centralną, mało zrobiły w swoim fachu. Widocznie umysły kobiece nie są uzdolnione w tym kierunku. Największym sukcesem w dziedzinie inżynierii odniesionym przez kobiety, było małżeństwo z kolegą szkolnym.

Feministyczne grono przyjęło śmiechem tę konkluzję.

Je jednak ideałem przeciętnej kobiety, jak się okazuje, nawet uczonej kobiety — będzie małżeństwo.

Skarb w klasztorze Świętokrzyskim?

Od kilku tygodni, po Kłelcach poczęły krążyć pogłoski, iż w starożytnym klasztorze benedyktyńskim w murach Świętokrzyskich czynione są poszukiwania wielkiego skarbu, zamarowanego w kościele opactwa przez zakonników w 1864 roku.

Roboty około wykrycia owego skarbu prowadził O. Dąbrowski wspólnie z gronem zamieszkałych u niego tajemniczych osób. Wskazówek udzielał pewien repatriant, który jakoby o skarbie dowiedział się od powstańca na Syberyi. Powstańców ów, dziś już starzec, należał kiedyś do episkopu, mającego za zadanie ukrycie przed moskalcami skarbu, wynoszącego kilka pudów w złocie. Pod przewodnictwem owego repatrianta wszczęto poszukiwania w kościele i opactwie, obiecując czwartą część skarbu oddać na kościół.

Wiercono w murach kościelnych, odrywano posadzkę, rewidowano grobowce w podziemiach.

Zaniepokojona opinia publiczna, iż owe poszukiwania mitycznego skarbu mogą zrujnować starożytne zabytki opactwa i piękna jego świątynię, zaprotestowała przeciw temu wandalizmowi.

Dano znać policyi a przybyli na miejsce nadkomisarz p. Gallas stwierdził rzeczywiście pewne uszkodzenia murów i posadzek.

Wstrzymano natychmiast tę niepowołaną pracę, a do klasztoru świętokrzyskiego udał się w tych dniach p. Remer, nac. wydz. kultury i sztuki przy województwie kieleckim.

Jeżeli pogłoski o zakopanym skarbie mają jakieś realne podstawy, to poszukiwania trwać będą dalej, ale już pod właściwym kierunkiem, aby starożytne zabytki klasztorne nie poniosły szkody.

Kradzież psa — przyplącała własnem życiem.

Piesek zafantowany za kolację. — Skarga o przywłaszczenie pieska. — Oknem wyskoczyła na bruk i zabiła się na miejscu.

Jeszcze jesienią roku ub. przyjaciółka nauczycielki Jadwigi Strzeszewskiej w Warszawie Marya Skomorowska, stenotypistka wyszła z pieskiem Strzeszewskiej na spacer. Spotkawszy się z pewnym znajomym pojechała samochodem do Łomianek pod Warszawę. Nie miała pieniędzy na zapłacenie kolacji wobec czego zostawiła za 4000 marek pieska.

Po powrocie oświadczyła przyjaciółce że pieska zostawiła na wsi. Strzeszewska zdołała psa odnaleźć i wykupić za zastawioną sumę, poczem

oskarżyła Skomorowską o przywłaszczenie pieska. Sędzia Rupiewicz zdołał ustalić, że Skomorowska była karana 3 miesięcznym więzieniem i miała wyrok zawieszony na lat 5, wobec czego postanowił ją zatrzymać.

Wczoraj Skomorowska znalazła się w sądzie przy ul. Kruczej 29. W czasie rozprawy poprosiła o wyjście, a skorzystawszy z zezwolenia Skomorowska pobiegła szybko na III piętro i oknem wyskoczyła na podwórze. Zabiła się na miejscu.

Tajemnice stenotypistek okretów oceanicznych.

Jak piszą listy milionerzy i nie-milionerzy.

Wielkie parowce pasażerskie, kryjące w swych kotłowniach ścianach całe miasta, biorą też w dalekie oceaniczne podróże stenotypistki, angażowane do tej prz. jazdy w specjalnych biurach pośrednictwa pracy.

Jedna z takich pasażerek, podróżująca zawodowo poprzez oceany, opowiada interesujące szczegóły z swego pobytu na jednym ze statków-olbrzymów White-Star Linii.

— Jeden dzień stenotypistki odkrywa przed nią takie tajemnice, jakich kto inny przez całe życie osiągnąć nie może, — pisze ona w swym pamiętniku. — Już przy angażowaniu pytano mnie czy jestem zdolna do zachowania tajemnicy, — i okazało się, że jest to nader potrzebne. Miałam podczas mej oceanicznej kariery podobne zlecenia najrozmaitszych królów stołowych, królów świąskich i królów kinowych — i byłam oszołomiona olbrzymią organizacją tych władców nowoczesnego świata.

Sposób w jaki panowie ci dyktują swoje listy jest wysoce charakterystyczny. Niektórzy dyktują list od początku do końca bez najmniejszego zajknięcia, jakby mając gotowy w pamięci,

z szybkością stu dwudziestu słów na minutę. Inni przepisują już napisany, — raz, drugi i trzeci, wciąż niezadowolony z tekstu, z formy i z stylu. Są też i tacy, którzy podają maszynistkom tylko sens ogólny, pozostawiając im dowolne zredagowanie tekstu.

Do pierwszego typu należą przedstawiciele wielkich koncernów przemysłowych, rozstrzygających śmiało skomplikowane afery swoich przedsiębiorstw, potentaci dzisiejszego świata. Drugi typ — to właściciele starych, powszechnie respektowanych firm, o których może niewiele wie świat, ale których klientela należy do najpewniejszych, stałych i wiernych odbiorców. Trzeci — to pracownicy branży kinematograficznej i co musi wydać się dziwne — literat.

Do najnudniejszych prac należy przepisywanie pamiętników turystów amerykańskich wracających z Europy.

Stenotypistki pracują też dla kierownictwa okrętów i zajęte są tak, że dla wypoczynku zostaje im zaledwie kilka godzin.

Urządzenia fabryczne wracają do Polski.

Do kraju reewakuowano dotychczas faktycznie tylko trzy fabryki, w czem mienie zakładów żyrardowskich. Transport z maszynami tych fabryk odszedł 17 maja. Od tego czasu, t. j. w ciągu 2 miesięcy, delegacja polska stanęła w obliczu nowych trudności i przeszkód, wysuwanych przez stronę rosyjsko-ukraińską, a zmierzających do utrudnienia dalszej realizacji artykułu XV traktatu i odnośnych uchwał mieszanej komisji reewakuacyjnej. Ostatecznie jednak udało się osiągnąć porozumienie i przystąpiono do reewakuacji naszych zakładów przemysłowych, fabryki maszyn i odlewów „Rohn, Zieliński i Ska”, oraz fabryki pułchoch „Dniestrowski”. Przyjmowanie tych transportów jest na ukończeniu. Jednocześnie do Mozyrza i Pietrogradu wyjechali pełnomocnicy do odbioru fabryki fornierów „M. Czudnera” z Malenkowicz, oraz fabryki papierów ozdobnych „Szyllera”. Projektowane jest również w najbliższym czasie wysłanie delegatów na Ukrainę do Charkowa i Jekaterynosławia i t. d. dla prac przygotowawczych do odbioru szeregu znajdujących się tam ewakuowanych większych fabryk polskich. W najbliższym czasie ma być również rozpoczęte przyjmowanie zdecydowanego już do reewakuacji mienia cementowni „Wołyń”, elektrowni rówieńskiej, oraz fabryki „Eternit”, „Ruba” i „W. P. Klobukowski”. Wina powolnego tempa realizacji uchwał o reewakuacji mienia przemysłowego spada wyłącznie na sowieci, czyniące wprost nieprawdopodobne trudności w urzeczywistnieniu odnośnych postanowień traktatu ryskiego.

Najstarszy w świecie dziennikarz.

Obliczenia statystyczne wykazują, że do ludzi cieszących się życiem najdłuższym zaliczyć należy duchownych, zawód dziennikarski natomiast niezmiernie szybko zużywa siły ludzkie i powoduje wczesną śmierć.

Wyjątkiem zatem w tej regule jest dziennikarz francuski, p. Amable Maillet Saint Prix, urodzony w Paryżu w 1821 r., który żyje i dotychczas niezmiernie dużo w swym zawodzie pracuje.

Przeszło stuletni ten dziennikarz dostarcza regularnie kroniki tygodniowej tygodnikowi „L'Abeille de Corbeil”, w którym podpisuje się Jean d'Ambley, a do tego robi starannie jej korektę.

Spokojny, systematyczny, pracowity jest bez wątpienia nestorem dziennikarstwa nietylko francuskiego, lecz całego świata.

„Kurioza“ z działu inseratów i „drobnych ogłoszeń”.

(1) Czytanie drobnych ogłoszeń i inseratów daje czytelnikowi nie mało okazji do śmiechu i gotuje mu przeróżne dziwne nabożeństwa niespodzianki.

Weźmy n. p. taki wypadek: jakaś „dystygowana dama” angielska ogłasza w londyńskim „Times”, iż pragnie kupić zamek historyczny, w którym „straszyły prawdziwe upiory”... Ni mniej ni więcej... Czyż to nie oryginalne? Dzisiaj „nuworisze”, którzy jedni mogą sobie pozwolić na takie luksusy jak na kupowanie zamków i pałaców mają zwyczaj pytania czy przy budynku znajduje się garaż na ich automobile, lecz upiór, prawdziwy nie fałszowany upiór, żądany tak bez żadnej tajemniczej obłonki drogą drobnych ogłoszeń, czyż to nie curiosum?

Nie od dziś istnieje zwyczaj ogłaszania przy pomocy prasy swych życzeń i ofert, mocno zadziwiających. Kopalnią tego rodzaju dziwolągów są stare pisma francuskie, angielskie i amerykańskie. W r. 1785 n. p. pewna pani ananowała niewiadomo w jakim celu w jednej z gazet paryskich, iż ma mieszkanie do odnajęcia dla księdza, któryby... się ograniczył wyłącznie do jedzenia konfitur.

Rekord oryginalności osiągnął anons, który ukazał się przed kilkoma laty w amerykańskim „New-York Sun”:

„Mam zaszczyt powiadomić moich przyjaciół i znajomych, że śmierć wydarła mi wczoraj ukochaną małżonkę w chwili, gdy dawała życie memu synowi, dla którego poszukuję dobrej mamki, zanim znaję nową towarzyszkę życia, młodą, ładną i posiadającą 20.000 dolarów, zdol-

napomagać mi w prowadzeniu mego znanego sklepu bielizniarskiego, który mam zamiar sprzedać za wszelką cenę zanim przeniosę się do domu zbudowanego właśnie przy 120 Avenue pod Nr. 174, w którym mam jeszcze kilka przeszłościwych mieszań do odnalezienia począwszy od ceny 500 dolarów.”

A co? Znany powszechnie przemysłowiec nie stracił głowy po śmierci swej żony i potrafił w kilkunastu wierszach dać znać czytelnikom gazety o 1) śmierci swej żony, 2) o narodzeniu syna, 3) o poszukiwaniu mamki, 4) o wieku i posagu poszukiwanej żony, 5) zareklamować swój sklep, 6) donieść o jego likwidacji, 7) o zmianie mieszkania, 8) o budowie nowej nieruchomości, 10) o mieszkaniach do odnalezienia i o ich cenie.

Jeden z ostatnich dzienników nowojorskich ogłasza: „Poszukuje się mężczyzny silnego, zdrowego, o świeżej cerze i żywym oku, któryby potrafił robić „wyleczonego pacjenta” w poczekalni lekarza”.

Przed wojną w pismach francuskich znajdowało się często następujące ogłoszenie: „za przesyłkę 2 franków wysyłam maszynę do szycia”. Ci, którzy odpowiadali na ten anons posyłając danej firmie równocześnie 2 fr. otrzymywali wzamian „igłę i napaśtek. Może to mało uczciwe, lecz w każdym razie sprytne.

Pewien Anglik miał przed niedawnem pomysł podobny. Oto zamieścił w wielu dziennikach i tygodnikach następujący anons: „Gwarantowane wyniszczenie wszystkich owadów ogrodowych: wysyłam środek niszczący za opłatą 5 szylingów”. Rzecz prosta na anons ten wzięło się mnóstwo fermistów, ogrodników, rolników i t. d.; w odpowiedzi na posłane 5 szylingów otrzymali paczki, zawierające mały młotek z napisem: „Bijcie je tym młotkiem po głowie, aż do skutku!”...

Pierwsza firma herbaciana w Londynie miała pomysł o szerszym goście. Oto w kilku wierszach

doniosła w dziennikach, iż ofiaruje stałą pensję z 12 fr. 50 miesięcznie każdej klientce, która owdowieje. Aby być klientką danej firmy wystarczyło kupić u niej co tydzień półfunta herbaty. Wszystkie panie domu i skrzętne gospodynie przeczytawszy ów anons, odniosły się doń zrazu bardzo sceptycznie. Ogłoszenie tymczasem powtarzało się, a równocześnie sprawdzono, że kilku klientkom, które straciły mężów, firma herbaciana istotnie wypłacała regularnie ich pensje miesięczne. Wobec tego liczba klientek wzrosła potężnie, napływały one co dnia całą chmurą. A rezultat był taki, że chociaż dana firma wydała corocznie poważne sumy na owe „pensje wdowie”, obroty jej, dzięki tej reklamie, wzrastały olbrzymio.

Grunt jest w tem, aby umieć zredagować drobne ogłoszenie. Dowodzi tego najlepiej przykład następujący: Pewien pobożny Londyńczyk zgubił w niedzielę rano w kościele swój nowy, jedwabny, świeżo kupiony parasol. Pobiegł do redakcji jednej z gazet i napisał anons, obiecujący dużą nagrodę temu, kto mu zwróci jego nowy parasol. Nikt na ogłoszenie to nie odpowiedział. Kiedy poszkodowany pobiegł poskarżyć się do administracji dziennika i lamentował, że nie tylko nie odzyskał swej zguby, lecz niepotrzebnie stracił pieniądze na anons, odpowiedziano mu:

— To dlatego, proszę pana, że anons pański był źle zredagowany. Chce pan jeszcze raz próbować szczęścia? Oto proszę: taki powinien być tekst anonsu: „W ubiegłą niedzielę spostrzeżono w kościele św. A... pewną osobę o znanym nazwisku w chwili, gdy przywłaszczała sobie cudzy parasol: o ile osoba ta pragnie oszczędzić sobie dużych przykrości, zechce odnieść odnośny parasol King Street Nr. 20”.

Nazajutrz rano stary, pobożny jegomościę znalazł w swym przedpokoju nie jeden lecz dwanaście jedwabnych parasoli w doskonałym stanie.

Co znaczy sztuka odpowiedniego redagowania!

Wachmistrz żandarmerji — grzonym bandytą.

Waryat-Luka zaczął karierę od „koniczka”. — Elegancki wachmistrz kradnie cukier. — Kochliwy bandyta i Melina.

Szybka likwidacja bandy Kląka uwolniła województwo łódzkie od ciągłego niepokoju. Wszyscy bandyci byli zaprawieni w swoim fachu.

Szczególnym mistrzem był Jan Łuka, zwany również Kalinowskim. W gronie kolegów zwano go „Waryatem”. Człowiek to ubrany elegancko, o wyszukanych manierach. Karierę złodziejską rozpoczął w roku 1920, będąc wachmistrzem żandarmerji.

Na tem stanowisku popełnił pierwszą kradzież. Zaczęło się wprost od „koniczka”. Będąc bowiem w pewnym dworze wraz z kolegą, poprosił o konia, celem przejażdżki. Ale z przebiegiem elegancji wachmistrza nie wrócili. — Konie zaś sprzedano paserom. Od tej chwili dla Łuki rozpoczęła się burzliwy okres dezercji.

Za kradzież cukru widzimy wykołajonego wachmistrza w więzieniu stanisławowskim. Pobyt jednak za kratą trwa krótko. Łuka wydobija się z więzienia i bierze dalej w rozpoczęciem

dziele. Jest kochliwy. Swoje przyjaźniaki zmienia jak rękawiczki. Ostatnią jego kochanką jest „Melina”. Wraz z nią popełnił w lutym b. r. morderstwo na osobie innej prostytutki, niejakiej Klimeczakówny.

Posęgi utrudniali ciąglem zmieniającym miejscem pobytu.

Wreszcie onegdaj bandyci dostali się w matnię. Na widok zbliżających się agentów, hultajska trójka rzuciła się do ucieczki, ale nadeszło policja, która schwytała ich kolejno. Podczas badania w urzędzie śledczym przyznali się do popełnionych zbrodni.

Po wstępnych dochodzeniach urząd śledczy przekaże całą trójkę sędziemu śledczemu. Szkoda tylko, że bandytom nie grozi sąd doroczny, którego udało im się uniknąć dzięki upływu czasu czternastodniowego terminu od czasu obu ostatnich napadów.

Zderzenie się dwóch parowców w La Manche'u.

Na La Manche'u uderzyły o siebie podczas mgły parowiec Marengo i statek Remuera, który płynął do N. Zelandji z podróżnymi i pocztą. Statek Remuera posłał radiotelegrafem sygnał alarmu. Natychmiast statki ratownicze i holownicze z Portlandu i innych portów pośpieszyły na spotkanie Remucy i zetknęły się z nią wkrótce. Remuera była bardzo uszkodzona i poruszała się bardzo powoli. Dno było przedziurawione i załoga energicznie pompowała wodę.

Natychmiast zabrano pasażerów na inny sta-

tek. Wśród zagrożonych mokrą śmiercią był znakomity zwolennik suchości, Johnson, młody pod przydomkiem „Pussyfoot”, który zorganizował w Stanach Zjednoczonych kampanię przeciwko sprzedaży i pić alkoholu.

Co do Marengo, z jednej strony nadeszły wiadomości, że chociaż powoli, płynie do Hull, z drugiej — bez pomimo poszukiwań, nie odkryto nigdzie Marenga i w żadnym porcie nie sygnalizują jego przybycia.

Między śmiercią z głodu a rozstrzelaniem.

PONURY OBRAZEK Z SOWIECKIEJ ROSJI.

„L'Eclair” podaje opowiadanie pewnej Rosjanki, która się schroniła do Paryża:

„Trzydzieści dwie osoby z mojej rodziny zostało powieszonych lub rozstrzelanych. Ja uciekłam sama już nie wiem jak po straceniu mego męża. Mam jeszcze w Rosji brata, bratową i troje ich dzieci, którzy nie mieli możliwości uciec i pozostali z naszym dziadkiem, zbyt starym, by odbyć podróż. Umierają z głodu i jedzą odpadki, które zbierają przed koszarami czerwonej armii. Ale w tej chwili wiem, że nie będą głodni przez tydzień: dostałam wiadomość, że dziadek umarł!”

Oznaczało to poprostu w ustach tej bladej, zrzędnianej na wszelkie okropności kobiety, że trup dziadka będzie przez rodzinę zjedzony.

Z POLSKI.

RZĘKOMY ADWOKAT — OSZUST W LWOWIE. Onegdaj aresztowano we Lwowie rzekomego adwokata Marcina Ruskowskiego, który naciągnął różne firmy poznańskie i lwowskie na kilkadziesiąt milionów marek, biorąc rozmaite milionowe kwoty jako zaliczkę za rzekomo już do nich załadowane towary spożywcze. Ruskowski mieszkał w hotelu krakowskim od pół roku. Zajmował tam trzy najpiękniejsze pokoje i został właścicielem w chwili aresztowania dłużny pół miliona marek.

ZATARG ROLNY W POZNAŃSKIM. Wybuchł tu ponownie zatarg na tle płac robotniczych w rolnictwie. Pertraktacje ciągną się od trzech tygodni między zjednoczeniem producentów rolnych a związkami robotników rolnych i leśnych nie doprowadziły do porozumienia, wobec czego sprawę oddano do rozstrzygnięcia okręgowej komisji rozjemczej.

UNORMOWANIE PŁAC SŁUŻBY FOLWARCZNEJ. Na zasadzie art. 15 ustawy o warunkach pracy i płacy ordynaryusza folwarcznych z dnia 31 marca rb. i na zasadzie art. 8 umowy dla stałych robotników dniówkowych w folwarkach z dnia 4 kwietnia rb. ustalony został przez komisję składającą się z 3-ch przedstawicieli rządowych następujący schemat płac dla ordynaryusza folwarcznych na 1 kwartał roku służbowego 1922 i 1923 rok:

Dla I grupy powiatowej 14.400 mk., dla II

grupy 12.600 mk., dla III gr. 10.800 mk., dla IV 14.400 mk., dla V gr. 12.600 mk., dla VII gr. 10.800 mk., dla VII gr. 12.600 mk., dla VIII gr. 10.800 marek.

Dla stałych robotników dniówkowych podwyższone zostało wynagrodzenie gotówkowe, obowiązujące w I kwartale, o 44 pr., na II kwartał.

ŚMIERĆ SKUTKIEM ZATRUCIA GRZYBAMI. W Gołębnie (Wielkopolska) zatruto się grzybami 5 robotnic szronowych z pod Warszawy. 3 z nich zmarły, 2 zaś z trudem przychodzą do zdrowia.

KATASTROFA NA PAROSTATEKU. Związek Drukarzy Polskich w Bydgoszczy urządzą ubiegłej niedzieli wycieczkę familijną parowcem „Wisła” do Brdyjska. W połowie powrotnej drogi, z niewytłómaczonego powodu rozluźniła się kotła, służąca do spuszczenia komina i z ogromnym rozmachem wpadła pomiędzy uczestników jazdy, raniąc mniej lub więcej kilka osób.

ZŁODZIEJE-USYPIACZE. Nocy wczorajszej złodzieje dostali się do mieszkania Romana Czackiego w Warszawie, gdzie śpiących domowników odurzili jakimś narkotykiem, potem skradli garderobę, bieliznę i t. p., na ogólną sumę 1.000.000 mk. Jako pośredniego sprawcę kradzieży poszkodowany podał swego b. służącego.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

LIST GEN. DENIKINA. W piśmie rosyjskich ukazała się wiadomość o naradach gen. Denikina z Wranglem w Budapeszcie. W związku z tem ukazał się następujący list gen. Denikina: „W Budapeszcie nie byłem. Z generałem baronem Wranglem nie widziałem się. W stosunkach z nim nie jestem. Polityką się wcale nie zajmuję. Mieszkam w Węgrzech na prowincji ze względów ekonomicznych. Żadnych podstaw do szeptania o mnie plotek z lewicą i z prawicą nie daje.”

BITWA NA BIAŁĄ BROŃ NA ULICACH WIEDNIA. Męty wiedeńskie nie krepują się żadnymi względami, gdy chodzi o wyrównanie osobistych porachunków. Na jednej z ulic Wiednia spotkały się onegdaj dwie wrogie watahy apaszów, mające z sobą „na pieńku”. Jednakże nie doszło do starcia, gdyż przeciwnicy nie mieli przy sobie „majchrów”. Za obojętną zgo-

dą postanowiono rozprawę odroczyć na parę dni. W oznaczonym dniu spotkały się zawzięte drużyny na ulicy i rozpoczęła się wielka bitwa na ostre, gdyż każdy napastnik przyniósł ze sobą bagnet, szablę lub nóż. Publiczność lekko z dala śledziła przebieg masakry. Dopiero gdy już popłynęła moc krwi, gdy kilku walczących zważyło się z róg, nadszedł cały oddział wojska, który położył koniec bójce i ujął awanturników. Tak to się bawią szumowiny miejskie w cierpiącej głód stolicy Austrii.

WALKI FASCISTÓW PRZYBIERAJĄ WIELKIE ROZMIARY. W Rawennie obsadzili onegdaj faszcyści Izbę robotniczą i utworzyli tam swą główną kwaterę. W nocy zaatakowali oni budynek spółdzielni i podpalili go. Miała to być zemsta za ogłoszenie strajku. Strajk trwa dalej. Kolejarze w Rzymie i w Tivoli proklamowali jednodniowy wczoraj strajk z powodu starcia z faszystami. Dziś popołudniu robotnicy w Rzymie zaprzestaną pracy na znak solidarności ze strajkującymi metalowcami. Odbęda oni masowe zgromadzenie.

SAMOLOT O DWU OGONACH. Pewien inżynier angielskiej floty powietrznej skonstruował nowy samolot, który posiada dwa ogony i pozwala na zmianę kierunku lotu bez wykrecania. Jest to jednopłatowiec. Start może być dokonany w dowolnym kierunku. Aparat wymaga bardzo niewielkiej powierzchni do wzniesienia się i jest pod tym względem podobny do śrubowców. Pilot siedzi na ruchomym siedzeniu i tylko się wykręca, gdy kierunek jazdy ma być zmieniony.

LISTY Z KRAJU.

Z Limanowej.

Limanowa, 23 lipca.

Dnia 23 bm. odbyło się w Limanowej zebranie pracowników państwowych i samorządowych, na którym uchwalono następującą rezolucję:

Zebrani w dniu 23 lipca br. pracownicy państwowi i samorządowi wszelkich kategorii protestują przeciwko odezwie zrzeczeń urzędniczych, umieszczonych w Nrze 161 „Naprzodu”, jako takiej, która solidaryzuje się z metodą przeniesienia walki parlamentarnej na ulicę.

Zebrani stwierdzają, że treść odezwę była wynikiem osobistych zapamiętań członków zarządu, a nie ogółu urzędników.

Limanowskie Koło urzędnicze wyraża zdanie, że zrzeczenie urzędników jest organizacją polityczną.

Z Nowego Sącza.

Nowy Sącz w lipcu.

FALSZYWE DOLARY. Banknoty 50-dolarowe podrobione na wzór banknotów 2-dolarowych pojawiły się w Nowym Sączu. Słynna ze swej dzielności tutejsza Ekspozytura śledcza zajęła się tak energicznie tą sprawą, że już 10 bm. jej funkcjonariusze zdołali wyśledzić sprawcę puszczenia w obieg tych banknotów w osobie niejakiego Maksyma Żyłyty, który powrócił przed kilku miesiącami z Ameryki.

Ponieważ podczas rewizji znaleziono u Żyłyty większą ilość banknotów 50-dolarowych, które już z pierwszego rzutu oka nastąpiły podejrzenie co do prawdziwości, skonfiskowano cały ich zapas. Żyłyty wraz z dolarami oddano pod opiekę tutejszej prokuraturze.

SCHWYTANIE ZŁODZIEJA. Ekspozytura śledczej w Nowym Sączu udało się dnia 18 bm. schwycić Rybę Stefana z Krośna, który dnia 17 bm. skradł z mieszkania adwokata Dre Jana Hammerschlaga w Limanowej całe srebrne nakrycie stołowe wartości 500.000 mkp. U Ryby znaleziono podczas rewizji jeszcze większą część skradzionych rzeczy, które również wraz z Rybą oddano w ręce tutejszej prokuratury.

PRZEMYTNICTWO DO CZECHOSŁOWACJI. Dnia 27 bm. objuczył się Abraham Rosen z Nowego Sącza srebrnymi koronami austriackimi, umieszczając je częściowo w bandażu na biłach zawieszonym przez ramiona na szelkach umyślnie na ten cel skonstruowanych, częściowo po kieszeniach, a częściowo w ręcznej torbie skórzanej i zakupiwszy sobie bilet kolejowy na głównym dworcu w Nowym Sączu do Muszyny, był już pewnym, że zajędzie szczęśliwie na granicę Czecho-Słowacką. „Nieszczęście” jednak chciało, że funkcjonariusze tutejszej Ekspozytury śledczej zapragnęli właśnie wymienionego Abrahama rewidować, przyczem znaleźli u niego łącznie 5.000 koron srebrnych w koronach pojedynczych, dwu i pięciokoronówkach. Szlachetny kruszec skonfiskowano a Abrahama Rosena oddano tutejszej Prokuraturze, gdzie zapewne otrzyma zasłużoną nagrodę za tak patriotyczne zabiegi.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Duna-jewskiego 7. Telefon 2502

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9—1 w połu-dnie i od godziny 4—7 wieczorem

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetrowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 60. — Układ tabelaryczny Mk 80. — Nadesłane Mk 130 — Nekrologi Mk 80. — Komunikaty po kronice Mk 150. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 150. — Na 1-szej stronie Mk 300. — Przed tekstem na 2-jej lub 3-jej stronie Mk 160. — Drobne ogłoszenia po Mk 30 za wyraz, matrymonialne i korespondencje prywatne po Mk 80 za wyraz (tłusty druk podwójnie). — Ogłoszenia zamiejscowe o 50% drożej. — Ogłoszenia w dniu świąteczne o 25% drożej.

Do sprzedania: Na Polskim Górnym Śląsku kilkadziesiąt kamienic na przyuczynionych nlicach w Katowicach, Krótowskiej Hucie i t. d. z interesami handlowymi i zakładami przemysłowymi. z wolnymi mieszkaniami wille, fabryki i inne objekta od 400 tysięcy marek niemieckich. Majątki ziemskie ze wspaniałymi pałacami i inwentarzami. Wszystkie z rąk niemieckich, korzystnie i tanio. Osobista interwencja na miejscu. W Krakowie k kłanacie kamienic, parcel i t. p. poleca Dom Handlowy i biuro pośrednictwa Adama Bilińskiego w Krakowie, ulica Krupnicza L. 26. od 10—12 i od 4—6 4429

Paranien inteligentnych i sprytnych do rozsprzedaży wydawnicztwa poszukuje się Kaucja od 7.000 mkp. wymagana. Praca lekka. Dochód około 70.000 mkp. miesięcznie. Zgłoszenia pisemne: Warszawa, skrytka pocztowa 135. Załączyć markę na odpowiedź.

Kto z Czytelników posiada Nr. 84 „Gońca Krakowskiego” z 26. marca 1922 zechce łaskawie nadesłać go nam polecony za zwrot kosztów. Nr. ten potrzebny jest dla Zakładu Narod. im. Ossolińskich we Lwowie. 4213

Zdemob. oficer z maturą gimnaz. chętny do pracy, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia pod L. 4327 do Admin. „Gońca”.

Zamienię śliczne mieszkanie w Grudziądzu, 4 pokoje z przyn. 1-rzędny komfort, na 3-pokojowe mieszkanie w Krakowie. Zgłoszenia pod „Grudziądz” do Admin. „Gońca”. 4238

Szkola śpiewu prof. St. Buraw. ul. Kapucyńska 3. przyjmuje wioisy na przyszły rok szkolny 1 2 23 Codzennie po godz 5—6

Emer. urzędnik z najlepszą kwalifikacją poszukuje zajęcia biurowego. Zgłoszenia pod „Urzędnik” do Administracji „Gońca” 4273

Tłomacz z jęz. francuskiego przyjmuję za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod „Tłomacz” do Admin. „Gońca” 4272

Zaginiony. Jan Jagodziński, który pracował jako kaflarz w Mykanowie, powiat zęstochowski, w marca br. zaginął bez wieści. Ktoby miał o nim jakie wiadomości, zechce łaskawie podać je do Administracji „Gońca Krakowskiego”. 4213

Do sprzedania biblioteka o prawna wraz z szafą dekoracyjną w stylu zakopańskim 210 tomów literatury polskiej, 180 tomów powieści, 110 tomów teologicznych. Zgłoszenia pisemne L. Hałat Wadowice plac Kościuszki 5. 4447

Klika zdolnych pomocników stolarskich znajdują stale, natychmiastowe zajęcia. Zgłoszenia do fabryki mobil: J. Skrzywanek, Cieszyn polski.

ASTMOZA

„PLANTA”

MIESZANKA ZIOŁOWA do picia przeciw DUSZYCY (ASTMIE).
Ządać w aptekach i składach aptecznych. 4323
Sp. Akc. „PLANTA”, Warszawa, ul. Chłodna 43, tel. 102-12.

KTO CHCE

coś kupić,
coś sprzedać,
znaleźć posadę,
dostać pracowników,
odnaleźć żubę,
aby o jego firmie, przedsiębiorstwie lub handlu wiedziano,
znaleźć dzierżawę majątku,
odstąpić w dzierżawę majątek

niech się zgłosi osobiście lub pisemnie w dziale drobnych ogłoszeń „Gońca Krakowskiego”.

NAJLEPSZA

Kalkę do maszyny, ołówkową i rysunkową
Wstążki do maszyny do pisania
Rolli hektograficzne i t. p.

dostarcza najtaniej Fabryczny Skład tytuła

POLSKI SYNDYKAT HANDLOWY

Kraków, ul. Grodzka 15. 4191

Zastępcy w kraju i za granicą poszukiwani.

W miejsce szumnej odezwy — prosimy, usłuchajcie tego wołania naszego!

Rodacy!

Na kresach wschodnich — w Rohatynie, Województwie Stanisławowskim, muszą być wyłączone wszystkie polskie siły do walki o zagrożony polski stan posiadania.

Kuźnią i warstwą duchowej i ekonomicznej pracy polskiej w tym kierunku będzie **POLSKI DOM LUDOWY**, do którego budowy przystąpiło Towarzystwo Szkoły Ludowej (TSL) w Rohatynie.

Koszt prac rozpoczętych w myśl hasła „mierz siły na zamiary — nie zamiar wedle sił” — przetrasta wielokrotnie pieniężne zasoby Towarzystwa — i dlatego gorąco prosimy:

Rodacy!

poświęćcie chwilę myśli ciężko z przeciwnościami walczącej polskości kresowej i czekiem i oczek. Kasy Oszcz. na konto Nr 150.827 dorzućcie cegły na

Budowę Polskiego Domu Ludowego w Rohatynie.

Stokrotny plon dla Polski wyda wasza hojna ofiara.

Za Zarząd Koła T. S. L. w Rohatynie:

Przewodniczący Koła T. S. L.

Jan Piasecki

Sędzia powiatowy.

Sekretarz Koła T. S. L.

Stefania Walswska

Dyr. szk. wydziałowej.

Rohatyn, w maju 1922.

Przewodn. Sekcji budowlanej T. S. L.

Maryna Krupański

Inspektor P. K. P.

4398

Datki przyjmuje również Admin. „Gońca Krak.”.

Tylko za 16 marek!

Prześlijcie nam kartę pocztową ze swym adresem, a w zamian otrzymacie zupełnie bezpłatnie ilustrowany katalog wszelkiego rodzaju wykwinnych wyrobów sukiennych i manufaktur. niezbędnych w każdym domu.

W ten sposób zapoznacie się szczegółowo z najlepszymi wyrobami pierwszorzędnych fabryk i Tow. Akcyjnych i przekonacie się, jaka obrzymia różnica jest między naszymi cenami fabrycznymi, a cenami w Waszej miejscowości. 4449

Adresujcie:

Firma Handlowa BERNSZTEIN i S-KA
BIAŁYSTOK, Składy fabryczne.

Automobil ciężarowy 4426 dostarczy natychmiast „PION” Lwów, Lwowska 48, tel. 467

Kocioł parowy 100 m² dostarczy natychmiast 4424 „PION” Lwów Lwowska 48, Telefon 473

Motor gassany Körting prawie nowy dostarczy natychmiast „PION” Lwów Lwowska 48, tel. 476. 4427

Plug motorowy 4425 prawie nowy dostarczy natychmiast „PION Lwów” ul. Lwowska 48, telef. 467.

„Pokaż, jak piszesz —

Powiem Ci, jak się sp. sujesz!”

4382

Pierwszy Polski

INSTYTUT GRAFOLOGJI NAUKOWEJ

Prof. GRALSKIEGO 741

Oceny charakteru i zdolności na podstawie pisma, najlepiej piórem pisany list z kopertą. Oceny ofert handlowych. Nawet z podpisu oceny pisma kandydatów małżeńskich, anonimów etc. wykonywane się za nadesłaniem należności 1000 Mk dla Instytutu Kraków, ulica Grodzka 64, II piętro.

Osobiste przyjęcia stron co niedziele od 9—13.

Reklama dźwignią handlu!

W. KUCHARSKI, S. A. Fabryka drutu i wyrobów drucianych

przedtem J. Górecki, W. Kucharski i S-ka, Tow. Akcyjne

KRAKÓW-PODGÓRZE, ul. Romanowicza 5. Telef. 277.

MASOWA PRODUKCJA DRUTU I WYROBÓW DRUCIANYCH.

4279

Fachowe porady, kosztorysy i t. p. bezpłatnie.

Polski Bank Handlowo-Przemysłowy S. A.

W KRAKOWIE.

Zakład Główny Kraków, ulica Wiślna 12, Telefon Nr. 3049.

Oddział Warszawski ulica Wierzbowa 9, (Plac Teatralny).

I. Oddział Miejski w Krakowie, ulica Stradom 27, Telefon Nr. 3145.

załatwia wszelkie czynności bankowe oraz przyjmuje wkładki na książeczki, płacąc:

4416

7% rocznie od wkładek płatnych za rocznym wypowiedzeniem,

6% rocznie od wkładek płatnych za półrocznym wypowiedzeniem,

5% rocznie od wkładek płatnych za kwartalnym wypowiedzeniem,

4 $\frac{1}{2}$ % rocznie od wkładek płatnych za jednomiesięcznym wypo-

wiedzeniem,

4% rocznie od wkładek płatnych w każdej chwili.